

PLÁN ČINNOSTI
Vědecké knihovny v Olomouci
na rok 2020

A. Úvod

„*Samostatná existence knihoven poskytuje nejlepší důkaz, že civilizace má ještě budoucnost.*“

Thomas Stearns Eliot

Vědecká knihovna v Olomouci zastává v systému knihoven České republiky významné a nezastupitelné postavení krajské knihovny. V následujícím období bude knihovna nadále plnit všechny své funkce, které jí ukládá zákon č.257/2001 Sb., v platném znění, zřizovací listina a další dokumenty vymezující činnost Vědecké knihovny v Olomouci. Je připravena nadále aktivně spolupracovat s Národní knihovnou České republiky a dalšími knihovnami, celorepublikovými oborovými sdruženími a svazy, zahraničními partnery, podílet se na implementaci nových technologií zejména v oblasti digitalizace, ochrany a zpřístupnění kulturního dědictví a dalších informačních zdrojů.

Vědecká knihovna v Olomouci bude hledat nové možnosti rozšíření, zkvalitnění a zefektivnění svých služeb, přičemž bude mít na zřeteli rovný přístup. Plánuje iniciativně působit v odborných knihovnických diskuzích, zachovat kontinuitu podpory vzdělání a více ji přizpůsobit aktuálním potřebám uživatelů. Uvolnění červeného kostela jako skladu, jeho úprava pro kulturní akce a nově projektované propojení se stávající budovou ředitelství bude další významnou změnou vchodu knihovny.

V neposlední řadě se Vědecká knihovna v Olomouci chystá stabilizovat personální obsazení a kariérní růst svých pracovníků. Velkou pozornost budeme věnovat hospodaření knihovny a optimálnímu využití finančních prostředků s důrazem na doplňování a ochranu knihovního fondu a rozšíření služeb pro čtenáře.

V roce 2020 bude Vědecká knihovna v Olomouci nadále poskytovat jak standardní knihovnické a informační služby, tak i vzdělávací, které jsou zaměřené na školy a veřejnost. Pro střední a vysoké školy budou probíhat kurzy orientované na citační etiku a práci s informačními zdroji. Do vzdělávacích aktivit pro veřejnost pak patří internetové lekce pro seniory začátečnický i pokročilý či kurzy pro přispěvatele do Wikipedie. Zájemci z řad veřejnosti budou moci stále využívat individuální konzultace při psaní závěrečných, bakalářských a diplomových prací a citování literatury. Pro děti a mládež pokračuje kurz programování CoderDojo, který se stal nedílnou součástí aktivit knihovny a je o něj ze stran dětí a rodičů stále větší zájem.

Velká pozornost je věnovaná výuce německého jazyka. Německá knihovna nadále organizuje akce pro všechny věkové skupiny a pokračuje ve spolupráci se školami, pedagogy i s nakladateli výukových materiálů. V dubnu se uskuteční již 6. ročník oblíbeného festivalu Olmützer Kulturtag.

Knihovna nabídne během roku 2020 široké spektrum přednášek pro veřejnost, v Galerii Biblio návštěvníci shlédnout několik zajímavých výstav a na podzim proběhne výstava vycházející z fondu Vědecké knihovny v Olomouci. Úsek historických fondů pořádá na jaře setkání projektu *EODOPEN - eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens* s partnery z 10 evropských zemí. Organizačně se Vědecká knihovna v Olomouci podílí na konferenci *Knihovny současnosti*, která se v Olomouci koná od roku 2013, a v listopadu pořádá vlastní odbornou konferenci *Bibliotheca Antiqua*.

Nejvýznamnější počín se uskuteční na začátku roku 2020 – spuštění nových webových stránek a představení nového vizuálního stylu spolu s logem Vědecké knihovny v Olomouci.

Vědecká knihovna v Olomouci poskytuje regionální funkce v Olomouckém kraji, jejím prvořadým úkolem je rozvíjet činnost knihoven a formovat krajský systém na principu spolupráce knihoven v regionu s cílem dosáhnout standardizované úrovně veřejných knihovnických a informačních služeb bez ohledu na velikost obce a lokalitu, v níž knihovna působí. Nutná bude i nadále spolupráce a rozšíření zainteresovanosti obcí při výkonu regionálních funkcí v kraji. Pozornost bude věnována dalšímu vzdělávání pracovníků, cílem bude fungování knihoven jako komplexních informačních center s aktualizovanými webovými stránkami.

Úspěšná činnost Vědecké knihovny v Olomouci by nebyla možná bez podpory zřizovatele Olomouckého kraje a dobré spolupráce s provozovateli veřejných knihoven.

Chtěla bych poděkovat všem zaměstnancům, kteří se zasloužili o to, že i v dnešní překotné době, naše knihovna představuje trvalou hodnotu.

Listopad 2019, RNDr. Bc. Iveta Tichá, ředitelka VKOL

B. Hospodářské a organizační úkoly

Hlavním úkolem v roce 2020 zůstává zajištění provozu budov a ekonomické agendy. U nevyužitých budov na Sokolské ulici je očekáváno v souladu se zveřejněným záměrem Olomouckého kraje její předání zřizovateli a následný odprodej.

Z organizačních úkolů je třeba uvést zajištění provozu budovy ředitelství po dobu rekonstrukce červeného kostela, bude-li tato investice ze strany zřizovatele schválena.

V oblasti úvazků by bylo žádoucí posílit nové pracoviště restaurátorské dílny v depozitáři v Hejčíně o další pracovní sílu. Požadavek na navýšení úvazků však zřejmě nebude akceptován, knihovna se proto pokusí získat dalšího pracovníka buď formou dotovaného místa z úřadu práce, nebo cestou úspory v rámci současných pracovních úvazků.

Ekonomika a provoz

Zajišťování ekonomiky a provozu lze rozdělit do těchto činností:

- zajišťování správní a ekonomické agendy,
- sestavení, průběžné sledování a kontrola čerpání rozpočtu VKOL,
- zpracování střednědobého výhledu rozpočtu a střednědobého plánu oprav a investic,
- účetní evidence, zpracování účetních výkazů, komplexních rozborů hospodaření a statistických výkazů. Měsíční zasílání účetních dat zřizovateli, odesílání informací do CSÚIS. Čtvrtletní odesílání dat z majetkových karet do jednotné evidence majetku zřizovatele,
- vedení pokladny, zabezpečení a kontrola průběžných odvodů z příručních pokladen zaměstnanců vybírajících hotovost od čtenářů,
- plnění úkolů vyplývajících z personální a mzdové agendy, sociálního a zdravotního pojištění včetně povinných hlášení,
- prověřování výkazů docházky zaměstnanců, čerpání dovolené a vykazování přesčasové práce,
- kontrola nároku a nákupu stravenek v souladu s předpisy k FKSP,
- sledování tarifkace telefonních hovorů VKOL a vyúčtování soukromých hovorů,
- kontrola a plnění daňových povinností VKOL,
- zajištění ekonomické agendy schválených a připravovaných projektů VKOL, vyúčtování projektů,
- plnění funkce sekretariátu ředitele, zabezpečení dopisní a balíkové služby VKOL,
- vedení agendy spojené s vymáháním nevrácených knih a poplatků z prodlení,
- organizační a finanční zabezpečení odborné konference VKOL k historickým fondům a dalších akcí spoluorganizovaných VKOL,
- zajištění služeb recepce budovy Bezručova 3,
- evidence a inventarizace majetku svěřeného VKOL k hospodaření,
- zajišťování veškeré správy a údržby objektů knihovny včetně kontroly funkcí zabezpečovacího systému a EPS,
- zabezpečení povinných revizí a technických kontrol u všech objektů a zařízení,
- vyúčtování nájmu z bytových a nebytových prostor včetně přeúčtování nákladů nezahrnutých do nájmu, pronájem reklamních ploch a parkovacích míst,

- zajišťování materiálového zásobování, nákup dlouhodobého hmotného majetku vyjma výpočetní techniky,
- zabezpečení autoprovozu,
- péče o protipožární ochranu a bezpečnost práce ve spolupráci s vedoucími oddělení, úseků a směn a protipožárními hlídkami,
- hlášení a platby DILIA,
- aktualizace vnitřních předpisů VKOL v souladu s právními předpisy, Zásadami řízení PO zřizovaných Olomouckým krajem a se zajištěním ochrany citlivých dat (GDPR),
- lokální administrace VKOL v rámci portálu pro příspěvkové organizace Olomouckého kraje,
- zajišťování zveřejnění smluv v Registru smluv a na Profilu zadavatele v souladu s platnou legislativou.

C. Linka zpracování

Doplňování fondů

Povinný výtisk

Získávání povinného výtisku je jednou z hlavních priorit linky zpracování. Systematická kontrola řady ISBN, seznamu deziderát, stejně tak jako spolupráce s ostatními knihovnami, které jsou příjemce povinného výtisku, ale i vyhledávání nových nakladatelů a navázání následně dobrých vztahů by mělo pomoci při zajištění úplnosti povinného výtisku.

Dary

V oblasti retrospektivního doplňování budou získávány dary od jednotlivců a institucí. Publikace do fondu jsou přijímány na základě předem prověřených seznamů a prohledávání seznamů vyřazené literatury z jiných knihoven ve spolupráci s oddělením IT. Tyto knihy jsou do fondu získávány buď formou daru, nebo formou nákupu za poštovné.

Nákup

Hlavní složka nákupu bude zaměřena na průběžné doplňování, tzn. pořizování dalších výtisků k tomu povinnému, aby zajistila jeho větší ochranu a také zkrátila čekací doby na knihy při rezervacích. Nákup bude probíhat na základě výstupů velmi požadované literatury nebo na základě tipů od nově zvolené skupiny, tzv. garantů nákupu, kteří se účastní pravidelných výstavek povinného výtisku. Tímto způsobem bude knihovna i v roce 2020 zajišťovat kvalitní literaturu pro čtenáře v předstihu. Nadále bude probíhat retrospektivní nákup, např. nákup deziderát.

Nákup zahraničních knih bude nadále probíhat v součinnosti s mezinárodní výměnou publikací. O doplňování zahraniční literatury bude rozhodovat akviziční komise, která se schází čtyřikrát ročně. VKOL bude pokračovat ve spolupráci s Knihovnou Univerzity Palackého za účelem bezplatného získání dalších titulů od Vydavatelství Univerzity Palackého.

Výměna zahraniční literatury

Program mezinárodní výměny bude zacílen především na spolupráci s institucemi v sousedních zemích, s nimiž nás pojí společná historie, dále na spolupráci s významnými zámořskými knihovnami a univerzitními pracovišti se specializací na problematiku Střední Evropy. V oblasti příjmu zahraniční literatury se zaměříme na zahraniční bohemika, odbornou literaturu, šedou literaturu a publikace vhodné pro studium jazyků, oborově pak především na humanitní vědy. Oblast výdeje využijeme k beznákladové propagaci samotné knihovny, Olomouckého kraje, českých autorů a nakladatelů.

Periodika

Hlavní náplní bude i nadále vytváření co nejúplnějšího fondu povinného výtisku periodik. VKOL bude urgovat vydavatele, kteří neplní svou zákonnou povinnost.

Prioritou bude bezpečné uložení fondu ve skladu časopisů, bude nutné instalovat nové regály a tím navýšit kapacitu skladu.

Nadále bude pro čtenáře ve studovně vystavována a aktualizována nabídka nejzajímavějších českých i zahraničních titulů ze všech oborů.

V oblasti nákupu zahraničních odborných periodik bude ověřena jejich dostupnost v elektronických databázích, které VKOL nabízí. Nové zahraniční tituly budou zahrnuty do cirkulace, což je zpoplatněná absenční výpůjční služba určená pouze institucím.

Zpracování fondů

Hlavní prioritou bude zpracování povinného výtisku. Povinný výtisk (s výjimkou grafiky, zvukových dokumentů a elektronických zdrojů na pevném nosiči) bude nadále zpracováván v rámci sdílené katalogizace Cluster. Editaci bibliografických záznamů provádí katalogizátor v bázi Národní knihovny ČR, replikace záznamů do báze Vědecké knihovny v Olomouci probíhá automaticky v on-line režimu.

Ostatní přírůstky do fondu VKOL budou editovány pouze a přímo v lokální bázi katalogu SVK01. Jedná se o starší bohemika (vydaná před rokem 2005), zahraniční literaturu, šedou literaturu (divadelní programy, katalogy výstav / aukcí aj.), starší další výtisky bez úplného bibliografického záznamu nebo mající záznam pouze v naskenovaném katalogu GEK.

Z důvodu neustálého vývoje katalogizačních pravidel RDA bude linka zpracování sledovat stránky katalogizační politiky Národní knihovny ČR, nově schválené interpretace a sekci „Dotazy ke katalogizaci“. Nejasné případy se budou řešit neprodleně ústním nebo e-mailovým jednáním.

Podle typologie dokumentů jsou katalogizovány:

- monografie,
- pokračující zdroje,
  - seriály,
  - integrační zdroje,
- speciální dokumenty,
  - grafika,
  - kartografické dokumenty,
  - hudebniny,
  - zvukové dokumenty (CD),
  - videozáznamy,
  - elektronické zdroje (CD-ROM, DVD).

Na úseku jmenného zpracování budou pokračovat práce na retrokonverzi a rekatalogizaci bibliografických záznamů v souladu s katalogizačními pravidly a ve spolupráci se Souborným katalogem.

Katalogizace gramofonových desek byla z kapacitních důvodů téměř pozastavena, v následujícím roce budeme hledat způsoby, jak tuto situaci zlepšit.

Se Souborem národních autorit ČR budeme pokračovat ve sdílení autoritních dat a kooperativní tvorbě nových dat.

Jmenný popis

Hlavní prioritou bude zpracování povinného výtisku v rámci sdílené katalogizace Cluster (v bázi NKC01 v katalogu Národní knihovny ČR). Veškerý nově příchozí přírůstek do fondu knihovny bude zpracováván dle katalogizačních pravidel RDA, s výjimkou dalších výtisků, které mají úplný bibliografický záznam.

Ostatní přírůstky do fondu VKOL budou editovány pouze a přímo v lokální bázi katalogu SVK01 (viz zpracování fondů).

I nadále bude pokračovat spolupráce s NK na problematice aplikace pravidel RDA u speciálních, především zvukových dokumentů a hudebnin.

Věcný popis

Povinný výtisk bude zpracováván v rámci sdílené katalogizace Cluster (trvá od roku 2005). Editaci bibliografických záznamů provádí katalogizátor v bázi Národní knihovny ČR, replikace záznamů probíhá automaticky on-line do báze Vědecké knihovny v Olomouci. Dále bude prováděna revize věcného zpracování v případě, že titul dosud neprošel věcným popisem v žádné kooperující knihovně Clusteru. Lokální věcná revize byla zavedena, aby za formální a logickou správnost údajů ručila / zodpovídala knihovna, která titul první z katalogizovala. Rovněž budeme v rámci Clusteru vkládat do bibliografických záznamů beletristických děl anglické ekvivalenty věcných termínů.

Ostatní přírůstky do fondu VKOL budou editovány přímo v lokální bázi katalogu SVK01:

- starší bohemika (vydaná před rokem 2005),
- zahraniční literatura,
- šedá literatura (divadelní programy, katalogy výstav / aukcí aj.)
- starší další výtisky bez úplného bibliografického záznamu.

Při věcné katalogizaci budeme využívat Soubor národních autorit ČR.

V lokální bázi SVK10 Vědecké knihovny v Olomouci jsou sdíleny autoritní záznamy báze AUT10 Národní knihovny ČR. VKOL se bude podílet na tvorbě nových národních autorit – korporativních, geografických, názvových (editací autoritních záznamů v bázi AUT10) a tematických (odesláním návrhů v tabulce Excelu e-mailem).

Podle dohodnutých a schválených pravidel projektu *Obalkyknih.cz* budeme nadále skenovat obálky, obsahy dokumentů a hlavní autory titulů. Kromě monografií se budou skenovat i vícesvazkové monografie, seriálové publikace a některé speciální dokumenty.

D. Správa fondu a historické fondy

Jedním z hlavních úkolů oddělení je zajištění chodu revize fondu při předpokládané změně obsazení pozice hlavní revizorky. Bude nutné najít vhodnou náhradu, seznámit ji s provozem úseku správy fondů a zajistit plnění povinností stanovených zákonem 257/2001 Sb. a návaznými předpisy.

Revize fondu bude zaměřena na knihovní fond přestěhovaný do nového depozitáře v návaznosti na posloupnost signatur, které byly revidovány v předchozích letech. Jako každoročně proběhne kontrola podsbírek zapsaných v CES a historických fondů uložených v trezoru. Rovněž bude nutné zrevidovat úsek, který nebyl dokončen v roce 2019 z důvodu výpadku revize v době stěhování do nového depozitáře. V roce 2020 tedy budou revidovány tyto signaturové řady:

- II 800.001–II 850.000 84 009,
- 2-005.001–2-024.999 23 461,
- 383.001–400.000 21 079,
- celkem 128 549 svazků.

Do odpisů budou zahrnuty dlouhodobé ztráty potvrzené revizí a nadbytečné multiplikáty skript kvartové řady S II.

Digitalizační pracoviště se bude stejně jako v předchozích letech zaměřovat na digitalizaci periodik, především regionálních novin, a to i za využití projektu v rámci programu VISK 7. Současně by měla proběhnout obnova HW serverů, na kterých jsou provozovány systémy využívané pro digitalizaci a tvorbu digitálních dokumentů a digitální knihovna Kramerius.

V roce 2020 by mělo být dokončeno stěhování do depozitáře v Hejčíně, kam zbývá přesunout mikrografické pracoviště.

Úsek historických fondů se vedle běžné činnosti bude zabývat přípravou publikace a pravidelné podzimní výstavy založené na prezentaci historických fondů. Současně bude ve spolupráci s úsekem digitalizace zajišťovat účast VKOL v mezinárodním projektu *EODOPEN - eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens*. V něm bude mít VKOL mimo dalších aktivit na starosti především organizaci jarního meetingu řešitelů projektu, který proběhne v Olomouci.

Na podzim bude uspořádán další ročník konference *Bibliotheca Antiqua* a bude vydán sborník příspěvků.

V roce 2020 bude zakončen projekt *INPROVE*, ve kterém VKOL spolupracuje s Moravskou zemskou knihovnou a Národní knihovnou ČR, zaměřený na integraci nástrojů pro správu konzervačních knižních fondů, tedy registru digitalizace, aplikace pro fyzické průzkumy fondů, Virtuální depozitní knihovny a nově také registru odkyselených dokumentů. Součástí projektu jsou také průzkumy fyzického stavu dokumentů ve fondu VKOL, mapující mimo jiné jejich kyselost. Na jejich základě budou vytipovány další tituly vhodné k odkyselení. Výběr dokumentů s kompletním dopracováním bibliografických záznamů závisí také na tom, zda a v jaké výši budou knihovně přiděleny finance na odkyselení.

E. Studovny a služby

Hlavní studovna

Pracovníci hlavní studovny budou poskytovat informace uživatelům a zprostředkovávat prezenční výpůjčky běžného ročníku novin a časopisů, rezervovat knihy a svázané časopisy určené pro prezenční studium. V hlavní studovně budou i nadále prezenčně půjčovány tištěné normy, patenty a zpřístupněny normy v elektronické podobě. Stále zde budou pro čtenáře vystaveny nejzajímavější české i zahraniční tituly časopisů ze všech oborů a nabídka bude pravidelně aktualizována. Průběžně bude doplňována příruční knihovna hlavní studovny.

Multimediální studovna

Fond multimediální studovny bude nadále průběžně doplňován, především prostřednictvím povinného výtisku. Pracovníci se budou zaměřovat na veškeré prameny informací o dostupných titulech na knižním trhu, zejména na internet, kde nakladatelství nabízejí svou produkci. Nakladatelé, kteří svou povinnost neplní, budou urgováni.

V návaznosti na projekt Knihovna 21. století se bude pokračovat v doplňování zvukové knihovny pro nevidomé a těžce zrakově postižené uživatele formou nákupu z nabídkových seznamů Knihovny E. M. Macana.

Rovněž bude poskytován přístup k ozvučenému portálu *FriendlyVox* určený pro osoby se zrakovým handicapem a pokračovat bude spolupráce s Virtuální národní fonotékou, tzn. odesílání záznamů do této databáze (souborného katalogu zvukových dokumentů ČR).

Informační služby

Informační služby jsou poskytovány v půjčovně u čtenářských katalogů a v hlavní studovně. Informace jsou podávány nejen ústně, ale i telefonicky nebo e-mailem, novým čtenářům je určena vstupní instruktáž.

Významnou činností je zpřístupňování vědeckých informačních zdrojů a poskytování výstupů uživatelům, propagace externích a interních databází, kterými knihovna disponuje. Nabídka služeb bude rozšiřována v návaznosti na rozvoj informačních technologií a požadavky uživatelů. Pracovníci informační služby budou odpovídat písemně na dotazy čtenářů i institucí, sestavovat rešerše, bibliografické a faktografické informace poskytovat na vyžádání. Průběžně budou sestavovat a na webových stránkách vystavovat bibliografické informace z oblasti kultury a soupis zpracovaných tematických rešerší. Dále budou z velké části zajišťovat provázení exkurzí ze škol, seznamovat studenty s chodem knihovny a jejími službami.

Informační služby se budou opět podílet na doplňování knižních fondů, na výstavách připravovaných knihovnou, na propagaci činnosti knihovny. Dále bude pokračovat spolupráce s úsekem meziknihovních služeb, účast na chatu Ptejte se knihovny, doplňování a aktualizace příruční knihovny oddělení.

Půjčovní služby

V roce 2020 bude spuštěna dlouho připravovaná služba *Získej*, která je součástí portálu *Knihovny.cz*. Službu bude potřeba otestovat a následně do ní převést vyřizování podstatné části meziknihovních výpůjčních služeb. Služba bude využívána pro vyřizování požadavků meziknihovních výpůjčních služeb.

Z dalších činností je možné uvést:

- spolupráce s odd. DZF v oblasti návrhů na nákup chybějících děl a oprav katalogizačních záznamů,
- spolupráce s úsekem správy fondů při zachytávání poškozených a napadených novinových svazků,
- spolupráce s digitalizační jednotkou při uživatelských problémech s digitální knihovnou Kramerius,
- příprava a realizace víkendové akce Otevřená studovna (v rámci Dnů evropského dědictví) – bude-li možné uskutečnit s ohledem na plánované stavební práce,
- propagace činnosti úseku MVS a studovny novin,
- účast na přednáškách a školeních.

Německá knihovna

Německá knihovna bude poskytovat informace o Německu, jeho kultuře a rozšiřovat fond o dokumenty těchto oblastí:

- doplnění výukových materiálů profesní němčiny,
- aktualizace materiálů k jazykovým zkouškám všech úrovní – nové GI certifikáty,
- novinky výukových materiálů pro děti 7–9 let (první psaní),
- nové deskové hry pro teenagery (Spielort Bibliothek + Kinderklub),
- doplnění hraných filmů a dokumentů na DVD,
- doplnění oceněných krimi a komiksů,
- doplnění knih nominovaných na Německou knižní cenu a Cenu Lipského knižního veletrhu,
- pokračování v aktualizaci fondu beletrie,
- změna řazení fondu – biografie autorů nově za beletrii.

F. Informační technologie

Oddělení informačních technologií bude zajišťovat chod knihovního systému a dalších softwarových produktů, které knihovna využívá, jedná se zejména o tyto průběžné činnosti:

- správa serverů (aktualizace, instalace nových aplikací, sledování provozu, zálohování),
- správa sítě VKOL,
- zálohování a archivace dat,
- běžná správa systému Aleph,
- správa www stránek,
- opravy a reindexace GEKu,
- údržba zaměstnaneckých, čtenářských PC a příslušenství, tiskáren,
- sledování a samostudium nových technologií.

Mimořádné činnosti v roce 2020:

- Nákup dvou nových serverů jako náhradu za stávající již nevyhovující servery a jejich zapojení do virtualizačního prostředí VKOL.
- Také stávající server pro Firewall již není vyhovující a bude nahrazen novým serverem.
- V průběhu roku bude realizována aktualizace docházkového systému ANeT.
- Během roku proběhne výměna aktivních prvků LAN RACK 4 pro zajištění bezproblémového chodu počítačové sítě.
- V roce 2020 dojde k organizačnímu začlenění digitalizační jednotky do oddělení IT. V průběhu roku je plánována poměrně rozsáhlá obnova hardwarového vybavení digitalizační jednotky, především výměna serverů a skenerů.
- Začátkem roku budou spuštěny nové webové stránky VKOL zahrnující nový vizuální styl VKOL a bude realizován přenos dat z původních webových stránek.
- Do května 2020 bude vybrán a zakoupen nový antivirový program.
- Dle časových možností budou probíhat práce na implementaci způsobu zobrazování záznamů ze serveru obalkyknih.cz.
- Ke konci roku bude provedena výměna zastaralých počítačových stanic.
- Bude pokračovat spolupráce s VDK na upřesnění seznamu vyřazených knih pro import a následné vyhledávání.
- I nadále se bude pokračovat v technické podpoře projektů EOD, VPK, NAKI, Knihovny.cz apod.

G. Regionální služby knihovnám Olomouckého kraje

Prioritou oddělení v roce 2020 bude i nadále se podílet a koordinovat činnost regionálních funkcí v celém Olomouckém kraji tak, jak to definuje Koncepce k zajištění RF v knihovnách Olomouckého kraje 2017–2020. Mezi nejdůležitější úkoly patří:

- Utužení profesních vztahů a podpora komunikace v rámci krajské sítě knihoven – bude podporováno prostřednictvím organizace setkání zaměřených na výměnu zkušeností a porad.
- Podpora knihovníků neprofesionálních a profesionálních knihoven – spolu s pověřenými knihovnami bude pokračovat propagace ocenění Nejlepší neprofesionální knihovník Olomouckého kraje a Nejlepší profesionální knihovník Olomouckého kraje. Toto ocenění se bude střídát. Neprofesionální knihovník byl letos 2019, v roce 2020 to bude profesionální knihovník (lichý rok neprofesionální, sudý rok profesionální).
- Lepší komunikace v oblasti rekonstrukce knihoven a s tím souvisejících dotačních titulů OK.

Spolu s pověřenými knihovnami bude kladen důraz na možnost zlepšit stav a podporu knihoven v obcích do 3 000 obyvatel na území Olomouckého kraje za finanční pomoci Olomouckého kraje

Nadále budou probíhat standardní činnosti oddělení, které vyplývají z Metodického pokynu MK ČR k výkonu regionálních funkcí

Oddělení bude dle svých možností i nadále participovat na propagaci VKOL prostřednictvím organizace kulturního programu pro veřejnost.

H. Vzdělávací a kulturní akce pro školy a veřejnost

V posledních letech roste význam vzdělávací činnosti knihovny, a nejenak tomu bude v roce 2020. Část vzdělávacích aktivit bude zaměřena na veřejnost, akce pro ni budou koncepčně plánovány programovou radou, program bude tematicky vyvážený a bude upřednostňována kvalita na úkor kvantity. Do této skupiny aktivit patří internetové lekce pro seniory začátečnické i pokročilé nebo kurzy pro budoucí přispěvatele do Wikipedie. Knihovna bude spolupracovat se školami všech stupňů, knihovnické lekce pro školy se zaměří na citační etiku a práci s informačními zdroji. Pro veřejnost budou nadále nabízeny individuální konzultace (v knihovně) při psaní závěrečných, bakalářských a diplomových prací a citování literatury.

Německá knihovna bude nadále organizovat programy pro všechny věkové skupiny na podporu výuky německého jazyka a spolupracovat se školami, pedagogy i s nakladateli výukových materiálů. V roce 2020 uspořádá:

- nabídku exkurzí pro žáky ZŠ, SŠ, jazykových škol s pracovními listy:
  - fond Německé knihovny a vyhledávání v online katalogu – nově s iPady tzv. Actionbound (licenci hraří GI),
  - reálie Německa – výstavy Deutsche Städte, Erfinderland Deutschland,
  - Lesecke/Čtenářský koutek – čtení zjednodušeného textu ve skupině + poslech CD (doporučení dalších materiálů pro samostudium),
  - *Spielort Bibliothek* – hraní deskových her v němčině,
- Klub německého filmu – promítání 1× měsíčně,
- filmy pro školní třídy – 1× měsíčně,
- pořádání seminářů pro učitele NJ – spolupráce s nakl. Hueber, nakl. Klett, Tandem Plzeň, Do Německa / Do Rakouska na zkušenou,
- Evropský den jazyků v knihovně – jazykové kvízy pro školní třídy,
- *Speak-dating* na Horním náměstí – 12 evropských jazyků,
- soutěž v předčítání *Knihomol* – kooperace s GI Pardubice a Č. Budějovice, vítězové pozvání do Goethe-Institutu Praha,
- festival *Olmützer Kulturtage* / 6. olomoucké dny německojazyčné kultury – společně s FF a PedF UPOL (filmy, koncerty, přednášky, výstavy, seminář pro učitele, program pro školy),
- Kinderklub aneb němčina hravě – babydeutsch pro děti od 3–7 let, zábavná němčina s hraním deskových her pro děti 8–14 let, 1× měsíčně zdarma,
- Centrum výuky rané němčiny v Olomouci – zajištění financování z GI, akreditované semináře pro lektory NJ,
- projekt *Deutsch ist super!* – animace pro žáky 6.tříd ZŠ před výběrem 2. cizího jazyka, spolupráce PedF UP a Slezské univerzity v Opavě (financováno Bohemia Troppau o.p.s., pro velký zájem škol navýšit rozpočet),
- Výstavy:
  - duben: Pěkně od začátku – německojazyčná literatura pro děti a mládež,
  - září: Berliner Mythen,
  - říjen: Osudy Romů za 2. světové války.

I. Bibliografie, ediční činnost

Bibliografické a biografické informace

Knihovna bude průběžně přispívat do automatizovaného kooperačního systému České národní bibliografie – články (excerpováním vybraných titulů regionálního tisku). Průběžná aktualizace databáze REGO bude pokračovat i v roce 2020. Bibliografické záznamy budou zahrnuty i do výroční zprávy (publikace VKOL, publikační činnost pracovníků VKOL).

Publikace

VKOL plánuje pro rok 2020 následující publikace: Výroční zpráva Vědecké knihovny v Olomouci za rok 2019, sborník z konference Bibliotheca Antiqua 2020, časopis KROK (únor, květen, srpen, listopad).

Časopis KROK

V roce 2020 vyjdou opět 4 čísla, rozsah 700 výtisků bude nadále zachován. Tematické zaměření na některé okruhy bude řešeno redakční radou časopisu. Grafická podoba bude zachována, záměr přinášet příspěvky s nadčasovým charakterem zůstává.

J. Projekty

Pro rok 2020 budou podány grantové žádosti v programech vyhlašovaných ministerstvem kultury, a to dle možností rozpočtu VKOL vzhledem k nutnému 30% spolufinancování. Podány budou žádosti v programech VISK 2, VISK 3, VISK 5, VISK 6, VISK 7, VISK 9/I a Knihovna 21. století.

Stejně jako v minulých letech se bude VKOL účastnit v projektech *Cizojazyčná literatura* a *České knihy*, které zastřešuje Moravská zemská knihovna.

V roce 2020 bude zakončeno řešení projektu *Podpora mobility pracovníků VKOL* v programu Erasmus+ zajišťujícím vzdělávání dospělých formou stáží v zahraničí a naopak bude probíhat mezinárodní projekt *EODOPEN – eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens*, jehož cílem je zlepšit dostupnost děl 20. století v digitální podobě.

Listopad 2019

Zpracovali ředitelka VKOL a vedoucí oddělení VKOL

Obsah

A. Úvod.....	2
B. Hospodářské a organizační úkoly.....	4
Ekonomika a provoz.....	4
C. Linka zpracování.....	6
Doplňování fondů.....	6
Povinný výtisk.....	6
Dary.....	6
Nákup.....	6
Výměna zahraniční literatury.....	6
Periodika.....	6
Zpracování fondů.....	7
Jmenný popis.....	8
Věcný popis.....	8
D. Správa fondu a historické fondy.....	9
E. Studovny a služby.....	10
Hlavní studovna.....	10
Multimediální studovna.....	10
Informační služby.....	10
Půjčovní služby.....	11
Německá knihovna.....	11
F. Informační technologie.....	12
G. Regionální služby knihovnám Olomouckého kraje.....	13
H. Vzdělávací a kulturní akce pro školy a veřejnost.....	14
I. Bibliografie, ediční činnost.....	15
Bibliografické a biografické informace.....	15
Publikace.....	15
Časopis KROK.....	15
J. Projekty.....	16